

پیل : ۱

جلد : ۲

پاشا کی

مدیر: جمال سام

ناشری : تورک بیلکی و شکی

آیدہ برجیقاو

حزیران، ۱۳۳۰

بوصاییدہ

محمد امین

عرقک تورکوسی

رضا توفیق

فلسفہ عمومیہ مدخل

لطیف

دار لفتون خارجندہ کی
علمی مؤسسہ

اوقتای قان

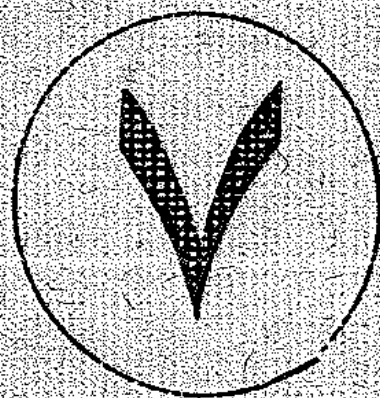
هندستاندہ تورکک (رسمی)

احمد ذکی وایدی

ان خلدون نظرنده اسلام
حکومتلرینک استقبالی

علی مختار

بر معادله اقتصادیه

فیثائی: بش غروش

فلسفہ عمومیہ مدخل

۲

انسان ، ہو دورلو دوشونجه لره قابل اولاييلمك ايچين خيلى ترقى ايتمش اولسه
 كر كدر ؟ هر جهتدن قارشيمزه چيقان (سغه نكس) . هر شهبه نك آلتنده حلي
 مطلوب بر مسئله وار . بر شهبه ، بر چوق شهبه لر توليد ابد بيلير . ذهني تحقيقاتنده كرها
 بر طرفه توجه ايدن ، ينه شهبه در . بو پوصله بزي هانكي كريويه قادار كوتورويور ؟
 بلكه بوتون علممز اك صاغلام اعتقاد اتمز عندي شيلردر . بلكه جمله بيلكيلر يز هپ فرضياتدن
 عبارتدر . اك قطعي بيلديكمز نهدر ؟ حادثات دابره سني آشمقده كي مجبور يتمز . بر مثال ؛
 بر بللور آلام ده باقالم نره لره قادار كيديورز ؟ بداهت ايله كلياً متناقض فرضيات علميه
 بو فرضياتده مي اينانالم ؟ صيغير تماچ فلسفه سنه مي ؟ مع مافيه بهمه حال بر شيئه اينانمايز .
 اونى آرايورز ! بوجستجوى حقيقت بر طرفدن علومى ، ديكر طرفدن فلسفه يي توليد
 ايتمشدر . هر دورلو علمك قارشيسنه عيني سغه نكس چيقوب ديكيلاور ؛ جواب
 بلكه يور . مبهمات لدنيه ده درجات تفاوت يوقدر . هپس عيني درجه ده مغلق و قارا كلق
 كورونويور .

انسان ، احتياجات عاديه اندیشه لر ينك سفلى طبقاتى آشوب ده ،
 كندى مغنويتنى ، كائنات ايچنده كي موقعى ، محيطى ايله مناسباتى دوشونه بيلمكه
 باشلاياليدن برى فلسفه نك باشايجه مسائلنى وضع ايتمش واونلر ايله مشغول
 اولمغه قويولمش صايلا بيلير .

انسانيتك سرگذشتنده سن رشدى اثبات ايدن بو مهم زمانى ، مغنوى
 دوشونجه لر ك باشلانغيچي اولان بو « رأس تاريخ » ي قطعياً تعيين ايتمك بالفعل
 ممتنع در . فقط ، هر نه اولور سه اولسون ، محقق در كه بو قابليت ذهنيه ، اولدجه
 يو كسك بر تكامل مغنوى نك نتيجه سيدر . مع مافيه بويله بر قدرت مستثنايه مظهر يته
 رغباً ، ذهن بشر ، ميدان امكانده هانكي وادى تحقيقه توجه ايدور سه ايتسين ،
 حادثات پرده سني قيميلد اثير قيميلد اتماز ، حضور ينه همان مدهش بر « سغه نكس »
 چيقيور ؛ حتى او پرده نك هانكي نقطه سني قيميلد اثير سه قيميلد ايتسين ، عيني « سغه نكس »
 عيني چهره عبوس ايله قارشيسنه ديكيلوب دورويور وعقله رهزن اولارق دائماً
 عيني سوألى صورويور .

بوسواله جواب تدارکی ایچین — طبیعی درکه — بداهت عالمک متین زمیننه استناد
ایدیورز. لکن بدیهاتی هدف نظر ایدیندیکمز حالده بیله بر آزمحا کما نه باشلادقی،
آدیم باشنده بر، قارشیمزده تورلو تورلو معقد شبهه لر به لیردیکنی کورویورز.
اونو تمالیم که هر شبهه، حد ذاتنده — حلی مطلوب و ماتزم و حقایق بدیهه دن
هر وجهله اهم — بر مسئله در. حتی بعضی شبهه لر وارد درکه اونلرک هر بری باشلی
باشنه ام المسائل در. اونی حل ایتکه قالدیشدیغمز کیی، بر چوق مسائل تالیه نک
تفرع ایتدیکنی مشاهده ایدورز. حل ایتکه دجه ده تو کمزده بردو غریول کورمه یز که
کمال امنیت ایله ایلری به بر آدیم آتابیلیمک بزجه ممکن اولابیاسین! اونک ایچین
اولمالیدرکه هانکی شبهه یی تحلیله قالدیشیرسه ق اوندن طاقم طاقم سواللر تولد
ایدیور. صو کرا کورویورز که بوشبه لر منطقی بر رابطه ایله متسلسلا یکدیگریله
علاقه دارد؛ تولید ایتدکلی سواللرده جنس جنس، نوع نوع، صنف صنف در.
صو کرا لایقوله اذعان ایدیورز که هانکی نقطه دن حرکت ایدورسه ک ایدلم، نه
قادر منطقی و احتیاطکار آدیملرله کیده رسه ک کیده لم، بر چوق دولامباح یوللردن
کچمکه مجبور اولویورز، وهر آدیم باشنده بر مانعه آتلادقدن صو کرا نهایت
بهمه حال بر کریوه فکرته دوشمکدن کندیمزی قورتارامایورز؛ همده اولجه
کوزله مش اولدیغمز نقطه مقصوده بردورلو وارامایورز. فضله اولارق،
متناقض دوشونجه لر ایچنده قیوراندجه کرکی کیی آکلایورز و حقیقه حس
ایدیورز که — کشف حقیقت شوقیه — منطقه مبهماته کیروب یورومک ایسته یین
ذهنمز، بو حرکتنده حراولمادیغی کیی، وجهه استقامتنی تعینده دخی مختارده کلدر؛
بالعکس، محاکماتمزی اداره ایدن عقل، اومسلسل شبهه لرک خریطه اعوجاجاتنه
باقارق ایلریله مک مجبور اولویور؛ وایلریله دجه هر جهتدن پیدا اولان سواللرک
معاونتته محتاج، ودالاتنه تابع بولونویور. دیمک که شبهه لر دن کندیمزی قورتاروب
موانعی کچه بیلیمک و حق یولنی سچه بیلیمک ایچین، پیشگاه تفکر مزده موضوع اولان
اوشبهاتی ینه پوصله کیی قوللانمغه مجبور بولونویورز. بر حقیقته واصل اولابیلمک
ایچین ذهنمز رهبرلک ایدن، دائما «شبهه» اولویور. شبهه دن وارسته اولمق
ایچین بیله شبهه نک اشارت الهامنه مفتقر بولونویورز.

عالم بداهتده بر صاغلام قازیغه باغلادیغمز ایپ اوجنی آلدن براقایارق صوکنه قادار کیده جک اولور سهق باطل بدیهییه قادار وارییورز . بوجریان افکار ، ذهنیزی کرها سور و کله یه رک اولیه بر قیاس مقسم بر زخنه آتوب براقیورکه ، اونک ایکی حدندن هربری ده بر عمان ضلالتیه پیوسته در . بویله اولدینی صراحتاً کورولویور . شبهه یه دوشونجه دوشونمه مک آلدده کل ! دوشونمه ک باشلانجه ده ایلری کیتمه مک قابل اولمایور . مشیت ذهنیه مزده شبهه ، امنیت فکریه و طمانینت وجدانیه نک ایلک باصاماغی در . حقیقته واصل اولایلمک ایچین شبهات متسلسله نک هر بر قدمه سنده بر مدت توقف ایدوب موازنه مزی تأمین واستقامت حرکتیزی تعیین ایتمه مجبورز . کیم بیلیر ، بلکه بزم منطقمز ، بوتون علممز ، تکمیل دستورلریمز ، حقایق قویمه اولمق اوزره بیلدیگمز هر دورلو اقایم و عقائدیمز ، هپ عندی شیلر در . احتمالکه عقممز — کندی دائرة صلاحیتی خارجه چیقنجه — هم ضال ، هم ده مضل اولویور .

بلکه بزه وارلقلردن خبر ویره ن حواسمز ، آنجاق بروجود حقیقی نک خصوصی و آنی جلوه لرینی عرض ایدیور ؛ و یا خود نا محدود موجودات حقیقیه نک بعضی تأثیرات مخصوصه سنی احساس ایله یورلر . . بلکه بنگمزی تشخیص و تمثیل ایدن وجدانمز ، او حقیقتک بوشبستان سرائره دوشمش بر قیویلجیمی در که شخصیتمز له برابر بر آن بلیروب سونو ویریور ، وینه نیر اصلیسنه دونویور ! بلکه ده کائنات دیدیکمز بواشباح مظلومه حضورنده یکانه حقیقت وارسه وجدان دیدیکمز او « نور » در ! بلکه ده وجود مطلق دییه ایمان ایتدیگمز کرچک وارلق ، بزده کی نور شعورک خیالمنزک افقلرنده منعکس بر لمعه سی ، حتی مبهم بر کولکه سیدر . بلکه ده ماده دن غیری وارلق یوقدر ، حس و عقل قوای ماده نک ، خارق عاده بر جلوه سیدر . غریب بر محصله سیدر . کیم بیلیر؟ بونلر هپ فرضیاتدر .

یالکنز قطعاً بیلدیگمز برشی وارکه ، حالات وجدانیه من خارجنده یعنی کندی دویغولر مزدن ماعدا قطعی اولارق هیچ برشی بیلیمه یورز . ایشته نقطه حرکتیز بودستور اولاجقدر . بداهت وجودنده ذره قادار

شبهه ایده مه‌دیکمز شو حادثات عالمده هر هانکی طاشی قالدیریرسوق، هر هانکی شیئی موضع حسی و اضافی‌سندن قیمیداتیرسوق، آلتندن — قعری نایاب — مدهش بر اوچوروم آچیلدیغنی کوروپورز؛ و او بوشانی اُک داهیانه فرضیاتمزله بیله دولدوراما پورز. وار لغمز ایسه او بوشلقدن شدتله متأذی در. حالبوکه اُک عادی احتیاجات حیاتیه مزی تأمین، اُک اهمیتسز مراقزی تطمین ایده بیلمک ایچین هر کوردیکمز شیئی بر آز او یروب چویرمکه مجبورز. اونک «ناصل شی» اولدیغنی اوسایه‌ده آ کلارز. نه جهتله «ایشمزه یارایاجق» ایسه، اوکا کوره، اوشیئه «برقیمت» بیچرز. بو بزم ایچین اُک مهم بر مسئله حیاتیه در. انسان، کائناتی ده بویله تسخیر ایتمشدر، مدنیتی ده بویله تأسیس ایتمشدر.

فلسفه‌نک ذهن بشری، مدهش شهیر کردابنه آتوب براقدیغنی وحقایق بدیهیه بیله برطاقم فرضیاته اسناد ایده‌رک تعریفه چالیشدیغنی ادعا ایده‌رک فیلسوفلره طعن ایله یین بر چوق سطحی نظر منقدر واردرکه ادعایینی علوم صحیحیه طرفدارلق صورتنده کوسترمک ایسترلر: «مادام که علم بشر اضافی در و وساطتی ده محدوددر، و اُک بویوک فیلسوفلرک اعترافاته کوره دائما بود اثره اضافه‌ده محصور قالا جقدر، او حالده حقایق اشیا بختی اوزاتوب بیوده لافرنلک ایتک و بودورلو مناقشاتی بر علم مخصوصک موضوعی کیی کوسترمک و نتیجه‌ده یکدیگریله تماماً متناقض فرضیه‌لر ترتیب ایده‌رک اعتراف جهل ایتک عبث ده کلی؟» دیرلر.

شو برایکی جمله ده تلخیص ایتدیکم اعتراضات، فلسفه‌یه تعریضاً ترتیب اولونان تنقیداتک جمله‌سنده اساس اولان دستوری تشکیل ایده‌ر. بو تعریضک اهمیتیه واردر. فقط قصور فیلسوفلرده ده کل، فطرت انسانیه‌ده در. بو تعریضک علوم صحیحیه طرفدار بولونماسی دعواسنه کنجه، اوبوس بوتون یا کلش و جاهلجه برادعادر. فنونک روح و معناسنه بحق واقف اولانلردن بویله بر ادعا صدوری مأمول ده کلدر. زیرا هیچ برفن، هیچ برمتفن حادثات دائره‌سنده محصور قالماش و حتی او دائره‌نک حدود حقیقیه‌سنی قطعی و ابدی اولارق تعیین ایده مه‌مشدر. اوندن صوکر حادثاتی بحق کورمک یالکنز اوکا کوزله

باقمق ديمك دهكلدر؛ وفن اربانجه محققدر كه حادثاتی مشاهده ايتمك قادار كوچ
برشی يوقدر. الك بديهي حادثاتی بيله بوتون روابط وعلائقي ايله، حالا تجلی
ايتديكي اوزره كوره بيلمك آنجاق نوادر دهاتك موفقیت ممتازه سی در. لکن
بيلمك ايچين بو قدری ده کافی دهكل، او حادثاته بر معنا ویرمه لی، اونی «تعبیر»
ايمه لی. بو، ذهنك ایشی در. ايشته ذهن بووظیفه سنی ایفایه قویولديغی آندن
اعتباراً حادثات ماديّه نك افق مرئوسنی آشارده خبری اولماز. تسلسل اسباب
وتشتت روابط اونی حدود خارجه سوق ایدر. بو مجبوریتدن قورتولمق ممكن
دهكلدر. اولاً طبیعت ماديّه اویله غریب حادثات عرض ایدر كه، اونی حادثات
معلومه یه كوره تعریف و ذهنمزه مال ايتمك ايچين تصنیف ايتمك مجبوریتده یز. باشقا
یول يوقدر. بوحدوده هر فن زورله كلیر. كلنجه ده یاپاجنی شی فرضیاتدن
عبارتدر. علوم صحیحّه ثابته دینیلن وقطعیتنده شبهه ایدیله ين بالمله فنونك فرضیات
وعندی موضوعات اوزرینه مستند اولديغی انكار قبول ایتمز.

برمثال ویریم: ألمزه شفاف بر بلور، بر منشور آلام: بوماده ده برچوق
خاصه كورورز كه اونلری بلکه بزم قادار هر كس ده كوره بیلیر، فقط، مشاهده
ايتديكمز شوکیفیاتی، اولديغی کبی تلقی ايتمكله قالمايالم، كوردیکمز قادارینه راضی
اولمايالم: مشاهداتمزی تعریفه چالیشالم، یعنی اوماده یی خواص وکیفیاتيله
آکلامغه غیرت ایدلم.

ايشته کریوئلنیاته کیریویرمك ايچين بو قاداری کافی در. زیرا هر نه اولورسه
اولسون — تعریف یولنده آتیلان ایلک آدیم، ذهنی محسوسات و بدیهیات
دأثره سندن آلیر، سور وکله یه سور وکله یه فرضیاته کوتورور كه بوراسی معقولاتك
حدودی در. آرتیق اورادن اوته سی ده عقلمز ايچين شیمدیلک دهشتلی بر
اوچورومدر.

اولاً، ضیای شمسك او بلوردن کچرکن انکسار وانحلالی نه مهم، نه
فسونیکار بر حادثه در. بیاض، متجانس، صاف وبسیط اولديغی — بدیهی
بر صورتده! — کوروب بیلدیکمز «نور»، بر منشورذن کچرکن عادتاً
قالبورذن کچمش اولویور؛ واونك بیاض ومتجانس اولمادیغی کورولویور؛

صاف و بسیط بر شیء اولمادیغی صراحتاً آکلاشیلیور . بالعکس رنگا رنگ حزمه لردن « مرکب » بولوندیغی ظاهر ثابت اولویور؛ اوصورتله که « رنگ » ، « ضیا » دیدیکمز کیفیاتک ماهیتی حقنده بزی زورله شبههیه دوشورویور.

بورادهده قالمایلم؛ چونکه قالمایز. « تحلیل طینی » (Absorbtion) ، « Emission » ، « Interference » ، « Diffraction » کیی کیفیات مهمه حقنده کی تدقیقات فیه یی یولیه تعقیب و تفرعاتیه تتبع ایدهلم؛ بالجبوریه (Young) و (Fresnel) کتموج (Ondulation) نظریه سنی قبوله متمایل اولورز. فقط نیوتونک مشهور نظریه سی ده — موقع ضدیتده — اولدیغی کیی طورور. بوتون بو حادثات، مبصرات جنسندن اولدیغی ایچین غریزیات (Physiologie) دهه مراجعتله ا کمال تحقیقاته مجبورز . فعل رؤیتی شرائط عضویه سیله تحقیق ایدهلم: « رنگ » کیفیتک صرف انفسی بر حادثه اولماسی لازم کله جکنی تصدیقده مضطر قالیرز . بومجبوریتدن صوکرآ آرتیق اعتقاد جمهوره مشارکت قابل ده کدر . چونکه عوام رنگری مستقلاً موجود، بللی باشلی بر شیلر ظن ایدهلم . حتی اُسکی دورلرده ، یعنی علومک قسم تجربی و تحلیلیسند زمانمز کیی ترقیاته هنوزه وفقیات الویرمه مش ایکن اُک معلوماتی آداملرده او یله ظن ایدهلملردی . داهی مشهور افلاطون بیله نوری بسیط و مستقلاً موجود بر شی صانیردی . عکس صدایی دخی ئویله بیلیردی .

بز بو کونکی تدقیقاتمز بناء بونک بویله اولمادیغنه قطعاً اینانیر ، واعتقاد عوامدن آیریلیرز ؛ زیرا ، شیمدییه قادار بدهتک اُک باهر تمثالی اولمق اوزره تلقی ایتدیکمز « نور » حقنده ثوته دن بری محکم اولان فکر واعتقادیمزی بو تحقیقات ، عادتا آلت اوست ایدیور . هم یالکیز اونی ده کل ، یکپاره و متصل بر هیولا ظن ایتکده اولدیغمز اوبلوری دخی پارچا پارچا ایدیور : اوقادار اوفالتیور که « ذره » لره واردیریور .

فقط ذهن متجسس اورادهده دورامایور . ذره لری ده اوفالتیور ؛ آتوملره قادار کیدیور . چونکه بر طرفدن حزمات ضیائیهنک او بلوردن مرورنی ، دیگر طرفدن ده انکسار مضاعف واستقطاب و الاستیقت و دها نیجه نیجه

حادثات مهمه یی — بروجہ معقول اوزره — تعریف ایده بیلیمک وهله ترکیبات کیمیوییه ده داخل اولان موادک جزء اصغریسنی بالحساب تعیین ایله یه بیلیمک ایچین باشقا دورلو دوشونه بیلیمکه چاره یوق کیی کورونویور. مع مافیه بو کیمیوی آتوملر، أجسامک قابلیت تجزی اعتباریله ینه حدالغایه سنی کوسترمه بورلر. بونلر هنوز صاییلیر، طارتیلیر، ایستیف ایدیلیر ماده لر در.

(Phosphorescence)، (Radiation) کیی کیفیات طبیعه ایله، رونتکن شعاعاتنک، «هرتس» دالغالرینک، «آتودیک»، «قاتودیق» کیی ضیالرک صورت انتقالی تعریف ایتیمک لازم. و او تعریف سایه سنده الکتریق و الکترومانیاتیزم و أمثالی کیی حادثات مهمه یی برشیئه بکزه تمک ایجاب ایدر. او وقت آتومده اوفالانیور: آرتیق بر آتومک انحلالندن میلیونلرجه «ایون» لر، «الکترون» لر پیدا اولویور. بوتون بوشیلر هپ او آتومک — شیمدی یه قادار لایتجزی بیلدیکمز اوجزاء اصغرک — ایچندن چیقیور بو حادثات قارشیسندده تموج نظریه سنی براقوب، نیوتونک بومباردمان نظریه سنی ترجیحه مجبوریت حس ایدیورز. چونکه تموج، آرتیق بو کیفیاتی قولایلقله تعریف ایده مه یور. تدقیق حداثده آدیم آدیم ایلریله دججه بویله تذبذباته معروض اولویورز. صوکراده — بلا بونده که — بدیهی بر شیئی تعریف ایتیمک غیرتیله بوس بوتون کور دوکوم ایدوب براقدیغمزی آئی دن آئی یه آکلایورز. چونکه بو حده وارنجه ماده ایله قوت آراسنده فرق قالمایور: «قوت» دیدیکمز شیئه باقیورز، نامتناهی درجه ده لطیف بر ماده اولمش ... ماده یه باقیورز، دهشتلی مقدارده «قدرت مکنیه» یی حاوی بر «قوت ققمه سی» اولمش ... مادیت وجودی اعتباریله ده بر نقطه هندسیه یه منجر اولوب تخر ایتمش ویرنده اله آووجه صیغار برشی قالمامش ... بورلرده مطمئن اولامایورز؛ زیرا کورویورز که بعض حداثاتی داها آئی تعریف ایده بیلیمک مجبوریتیه بر نظریه ترتیب ایده رکن، — اولجه پک معقول بر صورتده تعریف ایده کلدیکمز — دیگر بر طاقم شئوناتی بوس بوتون مبهم بر معما حالنه قویوب براقشز. مثلاً: ماده یی بو وجهله تصور ایدوب ماهیتاً قوته تقریب ایتیمک، عطالتی، تعریف ایدیله مه یه جک بر حاله

کتیریور . عطالت ممکن ده کل آکلاشیلا مایور . حالبوکه ما کینا فتنده عطالت ماده نك اكمهم بر خاصیتی اولمق اوزره حساباته داخلدر، وبالجمله تقدیراته اساسدر . فضله اولارق قوتك ، اك بدیهی آثار تجلیاتنددر .

باقیکز شیمدی ؛ المزده دوران آغیر ، کشیف ، مادی بر بلورك عرض ایتدیکی کیفیات محسوسه یی تعریف ایده لم دیرکن ، اوماده یی — کوز کوره کوره — نه حاله کتیرمشز . بدیهی بر شیئی خواص و کیفیاتیه آکلایلم ، ماهیتی اوزره طانیالم دیرکن ، ذهنمزی — واقعا پك منطقی — بر سلسله ملاحظاته قایدیرمش فقط ، کیت کیده بداهت زمینندن اوقادار آیقیری صاپدیرمشز که نتیجه ده باش دوندوروجی بر کرداب افکاره دوشمشز . اوپله غریب فرضیاتیه دایانمشز که ، اکر اونلره — ایکی کره ایکی دورت ایده رکیی — اینانا بیلیمك ممکن اولسه ، کندی وجود مزله برابر بوتون شوکائاتی « نقاط موهومه » دن مرکب فرض ایتك لازم کلیر . وبوتون موجودات مادیه ادنا تضییق ایله بر آنده تکاثف ایده رده یینه بر اینجیر چکیرده کی دولدوراماز . بوتون وارلقلر ، هپ بردن بر نقطه هندسیه یه منجر اولور .

حالبوکه هنوز « فرصیات قیه » ده یز، وبونلر هپ تجارب مکرده دن استدلال اولونمش و حسابات ریاضیه یه موافق بولونمش « احتمالات قویه » دندر ، یعنی بر درجه یه قادار « معقول » شیلردر . بوفرضیاتك ، اُسکیلرینه نسبتله داها زیاده حقه مقرون اولدیغی شونکله ده تحقق ایده بیلیر که تطبیقات عملیه سندن بر چوق ثمرات مفیده اقتطاف ایدیه بیلیمشدر .

شبهه یوق که بوفرضیات تحقیقات تجربیه یه مستند و حسابات ریاضیه یه موافق اولارق بنا ایدیلیمشدر . اونی تأسیس ایده ن مهندس لر دخی انسانیتك شیمدی یه قادار اندر اولارق یتشدیره بیلدیکی بض دهات علمادر .

(نیوتن Newton) ، هیکینس ، (بریوستر Brewster) ، (ما کسوهل Maxwell) ، (فرنهه Fresnel) ، (یانغ Young) ، (هلمولچ Helmholtz) ، (هرتس Hertz) ، (تامسن Thomson) ، (موسیو و مادام کوری Mr et Me Curie) ، (لوبون Le bon) و امثالی کیی .

شیمدی ، بو کیبی محقق متخصصلرک غایت اوزون ، دقتلی و تجربی بعض تدقیقات نتیجه سنده ترتیب ایده بیلدیکی نظریاته اینانمایوب ده محله قهوه سنده کی جماعتک افکارینه می اتباع ایده جکزر ؛ بیلیم ...

حالبوکه بو فرضیاتی محض حقیقت اولارق قبول ایتسهک بیله مادی بر آتومدن ، عضوی بر آتومه یعنی حجره یه ، اوندن ده وجدانه کله بیلیمک ایچین آراده بوس بوتون بی پایان بر مسافه وار .

کورولویورکه هر شیئک کنه و حقیقتنی آکلایبیلیمک شو یله دورسون ، یالکز کیفیات طبعیه سنی تدقیق ایلهمک ایچین بیله بهمه حال — او محیر عقول اولان — بداهتی ، معقول بر صورتده تعریف ایده بیلیمک مجبوریتنده یز . بوندن قاجینامایورز .

آیاغمزه چارمقله بزه وارلغنی احساس ایدن بر طاش پارچاسنی ، همان کوردیکمز کیبی تلقی ایدرک علمک بو قادارجنی ایله قناعت ایله یه بیلیرسهک اعلا ، اووقت ، طاش طاشدر ؛ آغاچ آغاچدر ؛ دیهرک بو « صیغیرتماچ فلسفه سی » ایلده اکتفا ایدر ، و فریح و مستریح یاشایا بیلیرز . فقط ، ائی دوشونه لم ، بو ممکن می ؟ ... ده کل ؛ زیرا حیوانات عالیده بیله وقوعنه احتمال ویردیکمز بودرجه ادراک و بو درکه تعقل دخی بر انسانی ، وارلغک صور بدیهیه سنه باغلایوب ، بولوندیغنی نقطه ده ضبط ایدمه یور . ایده بیلیمه یدی ، ترقی ده ممکن اولماز ، مدنیت ده تحقق ایدمه یور . حالبوکه بشریتک تاریخی بالفعل اثبات ایدیورکه ذهن انسانی اودرکده قالاماشدر . (یونتیلمامش طاش دوری) بیله ، کندی حیثیتجه بالنسبه مهم بر خطوه ترقی تشکیل ایدر . اُک وحشی بر انسان بیله هیچ اهمیت ویرمه دیکی بر طاش پارچاسیله بر مدت صمیمی تماسده بولونوبده « الفت » پیدا ایتدکن صوکر ، اوماده ده اولجه کورمه دیکی ، بعضی اوصاف و کیفیاتی کشف ایتکه باشلار . بو کشف ، اونک نظر دقتنی اویاندریر ؛ مراق جلیسنی جانلاندیریر . محافظه حیاتی ایچین آز چوق ایشنه یارایان کیفیاته — بونقطه نظر دن اهمیتلرینه نسبتله — برر قیمت مخصوصه ویردیریر . آرتیق اونی دیگر امثالی یاخود اغیاری ایله مقایسه ایدمه

بیلجهك بر میدان امکان آچیلمش دیمکدر . چونکه ، بعضی اوصاف متماثله ایله بر طاقم خواص متغایره مشاهده اولونمغه باشلامشدر . ذهن بشرك زه مبه ره کنی حرکت کتیرمك ایچین ده بوقاداری کفایت ایدر . زیرا بوندن صوکر کائنات محیطه یی تشکیل ایدن أشباح مادیه دن هیچ اولمازسه بر قسم جزئیسی یی یکدیگرینه قیاساً « تصنیف » ایتمک ممکن اولور . تصنیف دیمک ، یکدیگرینه بکزه یه ن و بکزه مه ن خواص و کیفیاتی عمده و اساس اتخاذا ایدر ك بر شیئی دیگر بر شیله قرابت کوره سطحیجه تعریف دیمکدر . ایشته بو تصنیف و تعریفك حدود معینه سی یوقدر : اُکینه بوینه کیده بیلیر ! کیتدجکده بوممارسه ایله قابلیت تجرید و تمیم ، قوت و وسعت کسب ایدر . عینی زمانده ده نظر دقت زاغلانیر ، داها نافذ اولور . ذهن ، تحلیل حادثات ایچین داها بویوک بر استعداد حاصل ایدر . بر طرفدن ساحه مشاهده زیاده سیله کنیشه دیکی کیی مشاهده اولونان کیفیات منفرد حقه ده تفوذ نظر آرتار . یعنی ، اوساحه ده رینه شیر !

عقل بشر ، کندی عالمی بو (Tactique) ایله کشف و فتح ایله مشدر ؛ حالاده او سایه ده فتوحاتنده دوام ایدوب کیدیور . اونك ایچین ، نفسنه در حال فائده سی و تعلق اولمایان شیلری ، کوروب کچمش و اولدینی کیی ، اولدینی یرده بر مدت براقمشدر . فقط ، حیات شخصییه سیله دوغروندن دوغرویه و آنی بر علاقه سی حس ایتدیکی شیلری — قدرتی یته بیلدیکی قادار — تدقیق ایتمش ، و اونلرده مشاهده ایله دیکی اوصاف و کیفیاتی دائماً بر مراق مخصوص ایله تتبع ایتمکده بولونمشدر . بو مشغله ، بلا فاصله دائره شمولی آرتدیرمش اولدینی کیی حالادخی آلا بیلدیکنه توسیع حدود ایتمکده در . کورولویور و آکلاشیلور که بو مراق ، انسانده اُک مهم بر مسئله حیاتییه اولارق باشلامش و « فن » او مسئله نك انسانه احساس ایتدیکی احتیاجاتدن فلسفه ده ینه عینی مسئله نك وجدانه الهام ایتدیکی اندیشه لردن دوغمشدر . او مسئله حیاتییه بوکونینه موجود ، حتی ایلک وضع طبیعیسی اوزره موجوددر . یالکیز ، احتیاجات ، مدنیت مزله چوغالمشدر . اندیشه لره کئنجه مرتبه انسانیت من نسبتنده آرتمش و تنوع ایتمشدر .

فیض حیات ، عالم عضویتده ، وجدان مرتبه‌سنده جلوه‌لر اظهار ایتدیکی
آندن اعتباراً هرشی انفسی الطبیعه بر معنای مخصوص اکتساب ایدیور ، وهان
او آنده هر معنا « سفیه‌نکس » ك او مهم سؤالی متضمن بولونویور . هم شوراسی
شایان دقتدرکه ، مسائل لدنیّه ده مهیمیت اعتباریه تفاوت یوقدر . وجدان
بشرك حقیقتی نه درجه مهیم بر سر ایسه ، بر آتومك کی ده او قادر مهیم
بر سردر .

۳

ألك بویوك ممما وجداندر . دوغرودن دوغرویه و یقیناً مطلع اولدیغیز وارلق اومی در؛
یوقسه اونك حالاتی می در؟ ... بو حل اولونمادجه مسئله لدنیات « مجهول مطلق » قالیر .
حالبوکه بوکا عائد فرضیات متشتت و متناقضدر . بومسئله بوگونکی شکل معلومیه ذهنمرك
مقادروسی خارجنده قالیور .

ایلك انسانلرك مشیمه افکارنده بویه بر سوال ، نه وقت دوغدی ،
بونی قطعی بر صورتده بیه‌مه‌یورز . لکن هر نه اولورسه اولسون ،
واقع اولان تدقیقات بر درجه‌یه قادر کوستریورکه انسانلر احتیاجات مادیه‌نك
تقاضای دائمیسنه قارشى ، آزچوق آمین اولمادجه ، قارنى دویورمق و دوشمانك
نجه‌سنه دوشمه‌مك چاره‌لرندن باشقابرشی دوشونه‌مه‌مشددر . دیمك که بر درجه‌یه
قادر رفاه‌حال وهله ایجه بر مدت صالح ایچنده یاشامق ، مغنویت انسانیه‌یی
اعلا ایدهن عواملدندر . اذهان بشرده بودورلو دوشونجه‌لره استعداد حاصل
اولایدن بری ، نیجه نیجه ملترلر توره‌مش ، دورلو دورلو مدنیتلر توره‌مش
وعاقبت مضمحل اولوب کیتمش . مع مافیه بوتون « مسائل لدنیه » نك عقده
أساسیه‌سی حکمنده اولان ألك مهم سر ، ینه حل اولونامایارق اولدیغی کی
قالمشدر . اوده « وجدان » در . حالبوکه برچوق فیلسوفلرك ادعاسنه باقیلیرسه
— بذاته بدیهی اولق حیثیتیه — بلا قید و شرط ، یعنی دوغرودن دوغرویه

یقیناً مطلع اولدیغمن وارلق آنجاق اودر . چونکه او ، محضاً کندی وارلغمن ، کندی بئلکمن در . دیگر بر طاقم فیلسوفلرک ادعاسنه اعتماد ایدیلیرسه ، معنویات عالنده دوغرودن دوغرویه وجودینه مطلع اولابیلدیکمن وارلقلر ، آنجاق « حالات و انفعالات وجدانیه » در ؛ بونلر « کیفیات آنفسیه » صنفی تشکیل ایدن حادثاتدن باشقا برشی ده کلدلر . وجدانک بالذات هویتی حقنده هیچ بر علممن یوقدر .

یکدیگرینی صراحةً نقض ایدن بوا یکی دعوانک هانکیسنه میل اتمکده مضطر قالدیغمی ایلریده ملاحظات شخصیهم واضحاً کوستره جکدر . لکن شوراده اول باول و در حال اعتراف اتمه لییم که — بونجه ترقیات فکریه و تجربیه به رغماً — وجدانک حقیقی شیمدی به قدار بر « مجهول مطلق » اولارق قالمشدر ، و او یله جهده — ام المسائل شکنده — دوروب دورویور .

او یله ظن اولونویور که بومسئله حل اولونمادجه حقیقت اشیا ولدنیات اموره انفاذ نظر ممکن اولامایا جکدر . چونکه بزم ، هر حالده ، وجودندن خبردار اولابیله جکمن وارلقلر — کرک حد ذاتنده مستقل اولسونلر ، کرکسه اولماسینلر ، — تأثرات ذاتیه مزه هپ کندی وجدانمزک افاضه ایتدیکی صور حسیه به منجر اولویور که بو حالات ، بزم آن بآن ولاینقطع کچیرمکده بولوندیغمن تطورات آنفسیه در . بر آنده کی جلوه سی دیگر آنده کی تجلیاتنک عینی ده کلددر . ایشته علماً تحقق ایدن یالکز بوقاداریدر . یقیناً بیلدیکمن دخی هپ بو حقیقت نسبیهدن عبارتدر . حتی بلا واسطه بیلدیکمن بر حقیقت وارمی ؛ و ارایسه ، اوبالذات وجدانک کندی هویتی می در ؛ یوقسه کیفیات و حالاتی می در ؟ ...

بوحالاتدن قطع نظر ، وجدان نامنه بر هویت مستقله وارمی در ؟ یوقمی در ؟ ... بیلن کیمدر ؟ ... بیلین ناصل شیدر ؟ ... بیلکی نه در ؟ ... بوتون بونلر دخی هنوز حقیقه حل اولونامایوب جوابسنر قالمش مسائل غامضه دندر . فقط مسئله یا کلیش آکلاشیلما سین . بالفعل و بالعمل هیچ برشی بیلمه یورز ، دیمک ایسته مه یورز . بیلدیکمنی و بیلدی بی معقول بروجه اوزره تعریف ایده مه یورز . یوقسه وجدان و مادیات بزم ایچین اُک ابتدائی بدیهیاتدندر . فقط بدیهیات آکلاشیلر معمالردن ده کلددر .

هر حالده بوکون بو سواللره ویريله بیلن دورلو دورلو جوابلر آز چوق
 قیمتلی بر منظومه فرضیات وجوده کتیر مشدر که لدنیات بحثده توطؤ افکاری ده کل،
 تشتت آرای کوستریور. شوقادار وار که، همان فرضیات دیوب کچمه مهلی؛ وطن
 اتمه ملی که بدیهیات دائره سنی فرضیاتسز کچمک ممکن اولابیلیر؛ ویا خود بو دورلو
 فرضیات ترتیب ایده بیلیمک هر کسک خرجیدر و فضولی دوشونمک ایله ممکن
 اولابیلیر. هله هیچ تصور اتمه مهلی که بوسپهر مجرد اتده انسان آرزوسی
 وجهله اداره محاکمه ایده رک الی نه-ایه متنوع ملاحظات ویا نظریات ایجاد
 ایده بیایر؛ خایر، ایشته بو ممکن ده کلدر. بونلری - بونلرله علاقه دار اولان
 برچوق مسائل تالیه و متفرعه یی - ایلریده صیراسیله ولایقیله تعریف و تفصیل
 ایتدکن صوکر ا حاده تنقیددن کچیره حکم، و قیمت حقیقه لرینی تعیین ایده حکم.
 او وقت واضحاً آکلاشلا جقدر که یو خصوصده ترتیب اولونا بیلن فرضیات،
 بر طاقم حادثاتی معقول بر صورتده تعریف و تفسیر ایده بیلیمک ایچین بالضروره
 اوشکل اوزره دوشونولمشدر. کوروله جک در که موضوع تتبع اولان حادثاتک
 ماهیت اصلیه سنه نظراً باشقا دورلو دوشوننه بیلیمک ایچین ده توجه ایدیه جک
 یوللر - ظن ایدیلدیکی کیی - نامعدود ده کلدر.

خلاصه ماهیت ذهنیه مزک تعیین ایتدیکی قادرو خارجه چیقوب دوشونمک
 ممکن ده کلدر. حالبو که مسئله لدن - وضعیتی اعتباریله - قادرو خارجنده دورویور.
 عجبا اونک وضعیت طبیعی سی بومی، ده گلی؛ اوده آیریجه بر مسئله در.

اوله ایسه نیچین دوشونمکن واز کچمه یور؟... دوشونمک یاشامق دیمکدر.
 افرادده حافظه، آجناسده وراثت عینی رولی اوینایور. اک دوشونمه دیکمن
 زمانلرده، حتی اوبقوده بیله عالم خارجیدن تأثرات التقاط ایتکده یز. شعوره مقارن
 اولمایان بوتأثرات اصل بنلکمزی تشکیل ایدیور. بر مثال مشهور ایله تعریفی. عمان
 وجدانمک قارا کلک درینلکری، «غیر مشعور» مسئله سی. وجدان، بسیط بر جوهره
 بکنزه یور.

شایان دقت‌درکه ، نیجه بیک سنه‌لردن بری بو وادیده اجرا ایدیه
کلن تدقیقات ، دائماً منفی نتیجه‌لر ویرمش اولدینی حالده ، انسان بو موفقیت‌سز لک‌کندن
هیچ بروقت مأیوس اولما مشدر . او یله کورولویور ، او یله داورانیور . تاریخ
مدنیت بوکا شاهددر . بو غریبه‌نک بعضی اسبابی وار ؛ فقط اعتقادجه اک مهم
سببی شودر که حیات-اک دوغرو معناسیله- بر «فعالیت متادیه» در ، ایسترقسری ،
ایستر طبیعی ، ایستر سه ارادی اولسون .

بو فعالیت طبیعی ، همه حال بر نقطه تعلق ایسته‌یور ؛ و بولویور ؛ حتی اونی
ایجاد ایدیور . انسان ، اک اهمیت‌سز وسیله‌لرله اعمال فکر ایلر . دها دوغروسی
حیات ذهنیه‌نک فیض غریزیسی بودورلو فعالیتی مستلزمدر . ذهن ، دوشونجه‌یی
بالذات دوغورور ، وجوده کتیریر . حسیات و افکار ، فعالیت ذهنیه‌نک ثمرات
طبیعیه‌سیدر . بلکه اونک ایچین درکه انسان دوشونمکدن ، دوشوندکجه ده تحریر
حقیقتدن فارغ اولما یور ؛ ولوکه بو حقیقت حد ذاتنده بر خیالدن عبارت
اولسون ؛ مدرکات حسیه و معطیات تجربیه اوزرینه بنا اولونان محاکمات
فکریه ، حدود منطقیه و ارنجه‌بیلله بر جای قرار ، بر موقف قناعت بولا ما یور ،
ولوکه اوندن ثوته‌سی بر دهشتلی اوچوروم اولسون . حالبوکه بنیه عضویتیز ،
فطرت انسانیه‌مز ، فکر مرک ساحه جولانی قطعاً تعیین و تحدید ایتمشدر .
بو بویله اولمقله برابر او حدود قطعیه‌یی آشمق ، و - فیضان حالنده بولونان
بر نهر کیبی - لاینقطع ایلریله یوب یا تاغندن طاشمق ، عقل مرک میل طبیعیسی
اقتضاسندن در . ناصل که حیات عضویه‌نک فیض غریزیسی ، عضویتی هر دقیقه
تخریبه ساعی اولان عوامل محیطه‌نک تأثیرات مخربه‌سنه مدت مدیده غلبه
چالقدن ماعدات ناسل ایله جنسک دوامنی تأمین ایدیور ، وقوای حافظه‌نک
محصله‌سنی نوزاده ارثاً تودیع ایله یورسه ، بوتون کشفیات بشریه‌نک و - دولا یسیله -
ترقیات مدنیه‌نک اک مهم عواملندن بری ده - شخصیت مغنویه‌مزده بارز اولان -
بو فیض جبلی درکه انسانیت مرک خصالت ممتازه‌سنی تشکیل ایدر . حیات عضویه‌یه
قطعی برسکته عارض اولمادکجه ، یعنی انسان ثولمه‌دکجه بو فعالیت بر آن دور ما یور .
اک دوشونمه‌دیکمز وقتلرده ، حتی اک درین ، اک راحت او یقوده بولوندیغمز

زمانلرده بیله - آنفسی، آفاقی - یعنی داخلی خارجی بر چوق عواملك تأثیرات مشترکه سینه معروض قالمقدن قورتولا مایورز . هر نه وجهله اولورسه اولسون مغویتمز بوندن متأثر اولویور. کندیمزدن بوس بوتون بی خبر اولدیغمز احوالده بیله بر چوق تلقیاتده بولونویورزده هیچ بر شی دویمایورز . او کیی احوالده بو دورلو وارداته قارشی وضعمز صرف انفعالی اولقله قالیور ؛ او واردات اصمه ، بئلكمزی بر صورت مخصوصه ده تنبیه ایده مه یور . چونکه نظر دقتمزی بر نقطه معینه یه توجه ایده مه یور . او تأثیرات ، ذهنمزی اویاندیراجق قادار شدید یاخود مدید ، صریح یاخود معین اولامادیغی ایچین ، شعوره مقارن اولمایارق کچیور . فقط بوس بوتون محو و نابود اولویور دیمك ده کلدرد . هر حالده روحمزی آز چوق دالغالاندیریور ، ونهایت وجدانمك اُك درین قارا کلقلرینه اینیور ؛ بئلكمزه عادتاً یاواش یاواش سینیور .

بو حقیقتی، قابا بر مثال ایله - بر درجه یه قادار - تعریف وتیین ایده بیلیمك ایچین طبیعیاتدن بر کیفیت ذکر ایده یم :

معلومدرکه کونش ضیاسنك آنجاق میلیونده برایکی قسمی أجرام مجاوره طرفدن مص اولونوب آثار فعلیه حصوله کتیریور . بوندن ماعداسی پك دهشتلی بر مقدار حروری تشکیل ایده ر . اونه اولویور عجبا ؛ خلای مطلق ظن ایتدیکمز فضایی چالقالایارق جواثیرده منتشر اولوب کیدیورکه مطلقاً محو اولویور دیمك ده کلدرد ؛ غائب اولویور دیمكدر . هیچ یوقدن پیدا اولویور مش کیی صحنه وجوده کلن عناصر اولو و تجلیات قوا ، احتمالکه بوتون سرمایه سنی ینه او «خزینه غیب» دن تدارك ایدیور . مادیاتدن کلیاً خالی تلقی ایدیلن بوشاقلرده بر (نه بولوز Nébuleuse) ک تولدی ، اسباب و شروطی ایله بوکون بیلینه مه یورسه ده هر حالده محض عدمدن وجوده کله بیلیمش اولماسی احتماله ده قطعاً اینانیلامایور . بلكه «أثیر» نامیاه وجودینی فرض ایتمکده مضطر بولوندیغمز ، او «قوای منتشره» همانندن - بزجه تماماً مجهول بر طاقم شروط داخلنده - نشئت ایتش اولماسی داها زیاده معقول کیی کورونویور . البته کائنات ، شو فضاده کوردیکمز أجرام منوره و موجودات متکاثفه دن عبارت ده کلدرد ؛ و البته ده بونلر هیچ

یوقدن وار اولمامشلردر . جمله سنك سرمایه و مایه وجودی - بزم حسمه
کوره هیچ ایله مساوی اولان - ائیردر .

ایشته طبقی بونك کیی ایچنده بولوندیغمز مؤثرات عمومیّه دن ، آنجاق بر
قسم جزئیسی بزده دوغرودن دوغرویه آثار حصوله کتیریور . ماباقیسی
— یعنی شعوره مقارن اولمایارق، نظر دقتمزی جلب ائتمه یرك، بئلكمزی
اویاندرمایارق واقع اولان بالجمله تلقیاتمز —، اعماق روحمزده غائب اولویور؛ لکن
ضایع اولمایور. مجازی برطور بیان معذور کورولورسه، دییه بیلیرم که بوکی
انفعالات أصمه، طبقه طبقه رسوب مہمات حالنده کوکلزه ییغیلوب قالیور؛
بلکه انا ئیتمزك بی شکل و بی قوام اولان هویت مجهوله سنی وجوده کتیره
اصل اونلردر . عوامل خارجیہ دیدیکمز أسباب ظاہره اولسه اولسه بو عمان
معنویتی دالغالاندرمغه وسیله اولویور . بو تهیجات وجدانیہ، بوتموجات
باطنیہ، عوامل پسقو لوژیہ دیدیکمز مؤثرات صنفی شاملدر که أسباب مادیہ نك
تعلقندن قطع نظر، وجدانلر مزده ایقاع تأثیرات و انفعالات ایدم بیلیرلر. وبلکه
« ارادت » دیدیکمز قدرت، میخانیزمه سنی بیله مه دیدیکمز بو مؤثرات مہمہ نك،
روحمزك درین قارا کلقلرنده جلوه کر اولان بو قوای معنویہ نك بر محصله سیدر .
تحقیقات حاضرہ بو کون شہہ بر اقایور که بئلكمزی بزم احساس ایدن
وجدان، مہادی جریان فقط موجات متصادمه و متوالیہ دن مرکب بر سلسله
انفعالاتدر. لکن وار اغمز تك بر سلسله دن عبارت ده کلدر . طبقی آنکین بر
ده کیزده مختلف جہتلردن مختلف و دائمی جریانلر اولوب ده بادی نظرده
کوروله مه دیکی کیی، روحمزده دخی بویله بر چوق انفعالات سلسله لری وار؛
حتی بئلكمز اونلردن او حزمه انفعالاتدن مرکبدر دینیله بیلیر. و بو کون ده بویله
دینیلیور . شوقادار وار که هانکی سلسله اراداتمزك محصله سنی ویریورسه،
بئلكمزی او نشئه و مزاج اوزره تعیین ایدیور، و او استقامت اوزره بزی
شور و کله یوب کوتورویور؛ امللر مز، آرزولر مز اونك آقیتیسنه تابع بولونویور.
فضله اولارق آنجاق اوسلسله انفعالات — اومدت ظرفنده — شعوره مقارن
اولویور و برمدت یاشایور . فقط بعضی أسباب مجبرہ دیگر بر جریانه قوت ویرہ.

بیایور و شخصیت من مزاج و نشئه اعتباریه بویکی ساسله حیاتک ایجاباتنه ،
تمایلاتنه و ماهیتنه کوره تعین ایدیور .
صرف زمانمزک تحقیقات پسیقولوژییه سنه مستند اولان بو نظریه فلسفیه ،
شخصیتک تضاعفی (Dédoublement de la personnalité) کیی غرائب
تجلیاتی و شیمدی به قدار هیچ بروجهاه تعریف اولونامایان بعضی حالات مرضیه بی
بردرجه به قدار معقول بر صورتده تعریفه آلوریشلی کورونویور . وداها برچوق
مسائل مهمه بی ده ایضاح ایده بیلور . هر نه اولورسه اولسون شوراسی مسلمدرکه بو
کون روحنرأسکی فیلسوفلرک ظن ایتدیکی کیی بر جوهر بسیط نورانی ده کلدرد . برچوق
سلسله احتساسات و انفعالاتدن منسوج بر کل مجموعی درکه طاقم طاقم حزمات
حسیه اونک تاروپودینی تشکیل ایدیور . روحنر دخی کندنجه برعضویت
مخصوصه عرض ایدیور ؛ بونک مادتا ألیافی ، انسجه سی واردر ، دینله بیلیر .
مشهور «هیوم»ک بسیط بر صورتده بیان ایتمش اولدینی بو فکر زمانمزده مهم بر
حقیقت فلسفیه اولارق تعین وتأسس ایتشدرد . مدرک اولسه قده اولماسه قده
تأثیراتنه معروض بولونمقدن قورتولامادیغمز مؤثراتک بر قسم مهمی ده ایشته بزم
بنلکمزی تشکیل ایدن بو قوای باطنه مزدر .

قوای باطنه . عوامل مؤثره دن بر قسم مهمی کندی عضویتمزدر . ماضی ایله علاقه من .
برچوجوق تاریخ تکوینی تکرار ایدیور . دماغنر بر بویوک «قدرت مکنیه» در . حیات دخی
بر قدرت مکنیه نک انکشافی در . ناصل دوام و تمادی ایدیور ؟ ... نیچین «جنس» قطعی
و مستقل برشی ده کلدرد ؟ ... «معما ی وجود»ک طلسمنی نره ده آرامالی یز ؟ ... غایه حیاتی
کندی معنویتمزده کورمه لی یز .

تعدادی ممکن اولامایان عوامل طبیعیه دن بر قسم کلیسی واقعا عالم
خارجی به عائدرد . فقط صنوف مؤثراتک بزجه أک مهم اولانلرندن بری ده

— اونو تئایالم که — کندی عضویتیزدر . زیرا بز دنیا به — ممکن اولدینی قادار مکمل — بر جمله عصیه ایله مجهز اولارق کایورز . اوجهاز ممتاز ، بزم کندی شخصمزله ده کل ، بوکون بزده منتهی اولان سلسله عضویتک تاریخ تکاملی ایله همسن در . مغویتیزله ایکیز اولارق دو غمش و بوکونه قادارده برابر بویو- مشدر . بزم شخصاً بو عالمه تولدمز قابلیت جنسیه مزک بر آدیم داها آتماسی و یاشامقده دوام ایتمه سی دیمکدر . دائماً اُمکله یوب یورون و یورودکجه بویون مغویت انسانیه نک بو تکاملنده ، طبیعی بر غایه متریقه اولوب اولمادیغنی یقیناً بیلیم یورز . یالکز شونی بیلورز که قسری اولارق بر محرک تکامل تعقیب ایتمکده یز ؛ و جنسمزک ، کره ارض اوزرنده بدایت نشأتندن بری او مجهول ماضی ایله علاقه مز باقیدر . اوقادار که — ابتدای حرکتده آلدینی حیزه کوره محرکنی رسم ایدن بر مرمی کیی — بزده ماضی نک قوتی ایله استقباله یورویورز ؛ وفطرت ذاتیه و جنسیه مزک آلدینی استقامت ابتدائیهدن پک اوقادار انحراف ایدمه یورز که « استعدادات » دیدیکمز قابایاتک سرینی ده بوراده آرمالیدر . چونکه استعداداتمز یالکز بزم قابایات مکسوبه و شخصییه مزده کلدر . کورویورز که بوکون دوغان بر چوجوق همان ایکی سنه ظرفنده ، اطرافنده کی انسانلری و اشیای متنوعه یی آزچوق تشخیص ایدمه بیله جک قادار « معرفت » پیدا ایدیور . ایسته دیکنی ، ایسته مه دیکنی تعیین ایدمه بیله جک قادار « قدرت تمیز » اظهار ایله یور . اوزاق ، یاقین آراسنده کی فرقی — هیچ اولمازسه بالفعل — بیلدیکنی اثبات ایدمه جک صورتده حرکت ایدیور . آز زمانده لسان بیانه قابلیت کسب ایتدیکنی کوستریور ، و بعضی کلمات مختصه ایله تبلیغاتده بولونارق « ارادت » نی انفاذ ایتمک ایسته یور ؛ عینی زمانده ده بعضی افکار مخصوصه یه مالک اولدیغنی اثبات ایدیور .

بز ظن ایدیورز که بوتون بو قابایات ، ایکی سنه لک بر حیات نورسیده نک ابتدائی مکسوباتنددر . دوشونمه یورز که اوچوجوق ، جمله عصیه سنده بوتون جنس بشرک تأثراتی ، محصله مشتهیات و اراداتی ، الحاصل تکمیل مکتسباتی ، بوتون سرمایه مغویاتی — بویوک اما پک بویوک ! — بر « قدرت مکنیه » شکلنده

بو عالمه برابر کتیرمشدر . بیلمه یورزکه ، بر چوجوغک ایکی یاشنده اظهار ایتدیکی استعداد کلامی قازانا بیلیمک ایچین انسانیت کیم بیلیر نه قادار بیک عصر لر که کهله مکله وقت صرف ایتمشدر ؛ خصوصاً دقت ایتمه یورزکه عوامل خارجییه ، بزده مدخر اولان قابیلیاتی تهییج ایدوب اویاندر مقدن غیری مهم بر رول اوینامایور . جمله عصبیه مزئی ، او مکمل ما کینایی تحریک ایدوب ایشله تمکدن باشقا بر ایشه یارامایور .

چوجوغک حیات جنینییه سنی تتبع ایددرسه کینه کورو یورزکه بر بییضه حالتدن چیقوب انسان شکلنی بولونجه یه قادار کذران اولان جزئی بر مدت ظرفنده او جنین ، مورفولوژیق بر طاقم صفحات متمایزه دن کچور که کائنات عضویه نك تاریخ حیاتنده ، او سلسله تکاملک هر بر صفحه معینه سی ، بر سلاله مخصوصه نك چهره جنسیتی کوستردیکی کیی ، — بلکه بیکلرجه عصر لر سوره ن — بر دور تحوّلده فهرست ترقیسنی تشکیل ایددر .

همان بر بهار ظرفنده طومور جو قلم پیدا ایدوب چیچکله نن بر نبات ، اوزون و مسلسل بر طاقم ادوار تحوّلک عادتاً سینه ماطوغرافیسنی عرض ایدیور ونهایت وجوده کتیردیکی میویه بوتون قابیلیات جنسییه سنی درج ایدوب براقیور دیگدر .

ایشته اثر حیات اظهار ایددن هر وجود ایچین حقیقت حال بودر ؛ حتی — خلاصه الخلاصه — حیاتده مال بودر . ماضی ده — بیلمه یورز نه کیی شروط معینه تحتنده — باشلایان حیات ، استقباله دوغرو بلا انقطاع بر فعالیت متماییه شکلنده یورو یوب کیدیور . بو نقطه نظر دن باقیلیرسه حیات بالجمله تجلیاتیه ، قدرت مکینه صورتلرندن بری ، فقط اُک عالیه سی اولسه کر کدر . بر طرفدن حافظه ، دیگر طرفدن وراثت بو حرکت متسلسله یی تأمین ایدیور . فی الحقیقه هر بریمز عمر شخصیمزله حیات جنسییه مزئی تکرار ایددرک بر داها یاشایورز . اونک ایچیندر که اُک بارز خاطراتی ، اُک قیمتدار خزانتنی برابر طاشیورز . شخصاً فنا پذیر اولمادن اول ، هم اجدادیمزدن بزه ارثاً انتقال ایددن قابیلیات جنسییه یی ، هم ده بعض مکتسبات ذاتیه مزئی — میراث اولارق — ینه اولادمزه

نقل ایدیورز . وبویله جه استقباله تودیع ایتش اولویورز . حیات شخصییه دوام ایتدیکی مدتجه « حافظه » صورتنده تجلی ایدن قدرت ، حیات جنسیهده وراثت شکلنده دوام ایدیور . جمعیت افرادندن باشقا جسمانی اولمایان جنسیت انسانیه بوسایهده یاشایور . آکلاشیلیور که جنس دخی اُسکی فیلسوفلرک ظنی کیی خارجده مستقلاً موجود بر شی بر « عین ثابت » ده کدر . آنجاق قرابت عضویه ایله یکدیگرینه مربوط اولان افراد مماندهده بر حد تکاملدر که قطعاً معین بیله ده کدر ، بعضی اسباب وعوامل تأثیریه تبدل ایده بیلیر [۱] .

بناءً علیه حال حاضرینه نظراً هر جسم عضوی ، شخصیتیه تمثیل ایتدیکی مرتبه تکاملک تمثالی ومجمل ، فقط ، ذی حیات ومکمل بر تاریخچه سیدر . اونده برجهان ماضی مندج ، بوتون برفذلکه وقوعات مندرجدر . علی الفور ظهورینه اینانديغمز ارادات والهاماتک ، وراثتله تعریف ایتک ایسته دیکمز قابلیاتک ، رؤیا وامثالی کیی غریب تجلیاتک سری هپ اورادهدر . آنجاق اوراده تحری ایدیله لی در . فیلسوفلری اشغال ایدن « معمای وجود » ک طلسمنی ده عالم خارجی ده ویاخود مجردات فکریه مزده ده کل ، — مشهور ومعنادار بر اُسکی تعبیره کوره — قعر جانمزده وجدانمزک هنوز حل اولونامایان — « هیه روغلیف » لرنده آرامالی در . زیرا مبنای مغنویتمزک تمیل طاشاری بوتون بو محکوکات ایله مستوردر . اونلری حل ایدوب او قودقچه نفسمزی داهائی بیله جکز ، نفسمزی نه قادر ائی آکلار سهق ، وجود مزله پیدا اولان معمالره ، نسبتاً داهائی معنا ویره بیله جکز . فطرت ذاتیه مزک بزه تعیین ایتدیکی رولی ، موجودیتمزک بزه تلقین ایتدیکی وظیفه یی ده ألبت داهائی آکلایا جغز . بزم وار لغمزده بر مقصد ، برغایه اولوب اولمادیغنی آکلامق ، بیلیمک ایچین کائنات محیطه ده کل ، کندی حقیقت ذاتیه مزه باقاجغز . اومقصدی اوراده کشف ایده جکز ، وفطرتمزک اقتضاسنه کوره آنجاق بزه ، کندیمز تعیین ایده جکز .

[۱] چارلس داروین ایسته بو حقیقت مهمه یی کمال وضوح ایله کشف وتعیین ایتش واثباتی ایچین نامعدود دلیللار ایراد ایلده شدی .

حیات معنویه من فذلکّه معلوما تمزدن عبارت ده کلدِر . معلومات یالکز شعوره مقارن اولان مدرکات تمزدندر . روحزک ساحه سی دها بویوکدر . غیر مدرک برداثره سی وارکه قارالقدر و نا محصوردر . بناءً علیه تجلیات روحیه مزک جمله سنی عوامل خارجیّه اسناد ایتک طوغرو اولاماز . وجدان عالنده هنوز کشف اولونمادق برچوق قطعات وار .

بوکون شو کالمره رغباً حیات معنویمز ، حسیات و افکار تمزدن ، یعنی فذلکّه معلوما تمزدن عبارتدر ظن اولونویوردی . فقط اویره ده کلدِر . واقعا امر معیشتده محصولات معنویه مزک اَلْمعننا قسمنی تشکیل ایدن حسیات و افکار ، سلسله عضویتده اَلْیوکسک مرتبه بی اشغال ایدن انسانک امتیازیدر . بونکه برابر حیوانات عالیّه ده مطلقا محاکمه یوق دیمک ده کلدِر ؛ شوقادار فرق وارکه جزئیات اموردن تجرید عوارض ، وتعمیم حکم وتشمیل معنا ایدرک بر قضیه کلیّه پیوسته اولابیلمک قابلیت — (Ratiocination) یعنی تعقل — یالکز انسانه مخصوصدر .

اونک ایچین اولمالی درکه فیلسوفلر ، شیمدیّه قادار معقولات و ماهیاته زیاده جه اهمیت ویرمشلر ؛ وسر ادراکی بو دائره ده کشف و حل ایتکه چالیشمشلردی ؛ ینه بوسبیلله اولمالی درکه افکار و ماهیاتک نفس الاُمره موافقتی احتماله ده فضولی اینانمشلردی . چونکه وجدان عالمی — شعور مزله روشنا اولان — دائره معلوما تمزدن عبارت صانمشلردی . حالبوکه عقل وشعور مزک ، وجدان عالنده تنویر ایده بیلدیکی ساحه — حدودی مجهول بر بیابان بی پایانه نسبتله — برکوچوک واحه کیی در ؛ و آنجاق اوقاداردر .

واقعا شعوره مقارن اولان بالجله مدرکات وحسیاتمز ، آنجاق بو زمینده تنبت ایدوب ضیای عقل ایله ثمره افکار حصوله کتیره بیلیر . لکن جهان معنویتمزک کون کورمه یین و دائماً ظلمت مهیمیتده قالان قسم نا محدودینه نسبتله بوساحه منوره ، غایت دار و هرجهتدن مجهولات ایله محاط بر « افق مرئی »

تشکیل ایدره . علی الاطلاق وارقلردن صرف نظر ، کندی وارلغمز بیلّه ، بو « روزنه شعور » دن کوره بیلدیکمز و طانیدیغمز قدرندن عبارت ده کلدِر . بوملاحظاتی دها زیاده توضیح ایچین معلوم اولان بر کیفیت طبیعیّه ایلّه تمثیل ایدیم :

حکمت طبیعیّه جه محققدر ، و هر کس بیلیر که کوزمرله — بلا واسطه — ادراک اید بیلدیکمز شعاعات آنجاق طیف شمسی ده منبسط کوردیکمز ألوانی احساس ایلّه یں حزمات ضیائیّه دن عبارتدر . کوزمر یا لکز بوقادارینی کوره بیلیمک ایچین تعرضو وتشکل ایتیش بر آلتدر . لکن دوغروندن دوغرویّه حس ایدمه دیکمز بر چوق شعاعات دهاوار . بونلر کشف اولونمازدن اول ، ظن اولونویوردی که عالم امکانده موجود اولایلن شعاعات ، هان ساحه نظر منک احاطه اید بیلدیکی براوقتاو قدار ، ألواندر . حالبوکه — شوصوک زمانلرده واقع اولان کشفیات مهمه سایه سنده — بو ظن منک نه قدار باطل اولدیغی پک صریح بر صورتده تحقیق ایتدی . نیته کیم صدا ایچین ده کیفیت اویله در : سامعه منزه حس اید بیلدیکمز اهتزازات ، قطعاً معدود و محدوددر . علی الاطلاق اهتزازات هوائیّه البته قولاغمنک تلقی ایتدیکی قدرندن عبارت اولاماز . اولمادیغی ده بداهه ثابتدر . مغنویتمز ایچین ده حقیقت عیناً بویله در . مشعل ادراک ، بئلکمنک پک جزئی و پک محدود بر قسمی تنویر اید بیلور .

بو حاله نظراً اوچ شی تحقیق ایدیور : بریسی شوکه شخصیت مغنویّه منک حدود قطعیه و طبیعیّه سی لایقیله معلوم و معین ده کلدِر . افکار و حسیاتمز ایسه ، مغنویتمزک آنجاق جزئی بر قسمی تشکیل ایدره ایکنجیسی ده شوکه : حال حاضرده کوستردیکمز درجه کماله و مرتبه مغنویته نظراً تجلیات روحیه منک جمله سنی — هیچ اولمازسه دوغروندن دوغرویّه — تأثیرات خارجیه یه عطف ایتک حقلی اولاماز ، بالعکس جدی و مهم بر یا کلشلق اولور .

او چونجیسی ده شوکه وجدان دیدیکمز عالمده هنوز کشف اولونمادق بر چوق قطعات وارددر که و اوقارا کلک و ایچریلک یرلره هنوز انقاد نظر ایدیلّه مه مشدر . کشفیات ایچین امیدلریمز اُسکیسندن پک چوق و پک قوتلی در .

عوامل خارجیہ ، بزده کی مکمل ما کینایی تحریکه وسیله در . او سببیه در که عوامل خارجیہ نك نتایج تأثیراتی هر زمان بر اولیور . او حالده مؤثرات خارجیہ ایله حالات انفسیه آراسنده کی رابطه قطعی و معین بر دستور ریاضی ایله ادا ایدیله میور . احیای خواطرک امر تصورده اوینادیغی رول ، دوشونجه لر مترك پك بویوك بر قسمی کندی سرمایة معنویتمزدندر ؛ خواطر دلالتیله مدرکاتمه معنا ویرهن بز .

عالم انسانیتک حیات معنویه سنی تمثیل وتشکیل ایدن بوتون حسیات و اونلرک تولید ایتدیکی سیاسی اجتماعی وقوعات ، طوغرودن طوغرویه عوامل خارجیہ نك تأثیراتنه عطف اولونه ماز . مادیاتی تلقی ده بیله انسان ایله حیوانات ایچون کیفیت ادراک بر ده کلدرد . بو مبحثده فناً ثابت اولابیلن حقیقت نسبیه بودر و بو قدردر . مثال .

کندی تحقیقات وتتبعاته نظراً بیان ملاحظه ایتمک لازم کلیرسه دییه بیلیرمکه بئلکمزک بوتون تجلیاتی یالکز عوامل خارجییه اسناد ایتمک قادار باطل بر عقیده اولاماز . بوتون معلومات وأفکاریمز بزہ خارجدن کلیور دیمک ، مبحث علمده صوک سوز ده کل ، ألفیادر . اصل معرفت واصل حلی مطلوب مسئله او عوامل خارجیہ نك جنس ونوع ویا شخصنه کوره کیفیت شعورده وتهییج حسیات وایقاز افکار خصوصنده رولی ، ممکن اولدیغنی قادار قطعی بر حساب ایله ، تعیین ایدم بیلیمک در . یوقسه ، ایستر خارجده فرض اولونسون ، ایسترسه باطندن نشئت ایتمش بولونسون ، عوامل حاضرده نك جمله سی دخی — اولجه اخطار ایله دیکم کیبی — اول امرده آنجاق بزده کی مکمل ما کینایی حرکت کتیرمک ایچین وسیله اولمقدن باشقا مهم بر رول اوینایامازلر . اونک ایچیندر که حواسمه تأثیرایله وجدانمزدده ایقاع ایتدکلری حادثات انفسیه ، عوامل مذکورده نك قدر و قیمتلریله هیچ بر زمان متناسب ده کلدرد . اک معضل ، اک مبهم حادثات روحیه یی بر طرفه براقالم ، فقط اک بسیط و اک ساده اولان مدرکات حسیه ایله اوکا سبب اولان عوامل مادیه آراسنده بیله بو نسبت ، قطعی بر صورتده تعیین اولونامایور . علی الاطلاق بر نسبت اولدیغنده قطعاً شبهه یوق ؛ لکن بو رابطه ، هیچ بر وجهله بر دستور ریاضی شکلنی آلامایور . بر حزمه

ضیائیته نك ، بر صداتك درجه اهتزازاتی قطعياً تعیین ایده بیلورز . فقط حس ضیا ایله ادراك ایتدیكمز یالکزر نك ده کل ، بر صدا دویمقله تلقی ایتدیكمز ساده او صدا ده کل . بوبسیط وابتدائی حسلرك اطرافنه ، هان خزانه محفوظاتمزدن برچوق شیلر طویلانیویریور . ذهنمز درحال او نقطه اطرافنده اوناری ترتیب ایدیویره رك بر لوحه تشکیل ایدیور . یری کلنجه بو دعوایه پك چوق دلیلر ابراز ایده بیله جکمدر . او وقت ، کوردیکمزه ، ایشیتدیكمزه « معنا » ویریورز . حقیقت حالده باصره مزك ارئه ایتدیکندن زیاده سنی کوروورز ، سماعه مزك اسماع ایتدیکندن فضله سنی ایشیدیورز . بوتون بو تنبهات ، بو تأثرات ، بوتخظرات بر آرایه کلنجه او یله دوشونجه لر حاصل ایدیورز که اونلرك او آنده خارجه اُسبابنی آراسه ق بولامیز ؛ و آکلارز که دوشونجه لر مزك پك بویوک بر قسمی کندی سرمایۀ مغنویتمزدن در .

شیمدیلک عوامل مؤثره اسم جائی ایله جمله و علی السویه ذکر ایده کلدیکمز کافۀ اُسبابی ، بن ، حادثات آنفسیه تجلیاتی ایچین سبب محض ده کل ، یالکزر وسیله اولارق تلقی ایتسم ، کیمسه بو ادعای قطعی بر صورتده رد ایده مز ؛ آمینم . چونکه اولجه ده اشارت ایتدیکم کبی معهود مؤثراتك کندی قدر و قیمتلیله ، وجدانمزدده حصوله کلن تأثرات آراسنده درجه ، شدت ، کیفیت و کمیت اعتباریله ادعا اولوندینی کبی بر نسبت ثابته یوق . یالکزر سببیت علاقہ سی کبی مبهم بر رابطه وار . جنس ، نوع و طرز تأثیری اشعار ایده بیله جك بر علاقده وار . بوندن زیاده سی بیلهم قطعياً تسلیم واذعان اولونابیلیرمی ؟ .. و بیلهم بوقادارجق بر علاقہ ، بدیهی و فقط پك مبهم بر سور و حالاتی تعریف ایده بیلیرمی ؟ . . فرضاً : علی الاطلاق بر طاش پارچه سی کورمك — تأثیر اعتباریله بر قارغا ایچین باشقا ، بر چوبان ایچین ینه باشقا ، ومثلاً (برجه ثولوغ) عالم ایچین داها باشقا برشیدر . كذلك یکدیگرینه آزچوق متشابه اولمق شرطیله عادی بر طاشك بر مزار طاشندن — قارغهلر نظرنده — پك مبهم بر فرقی اولماسه کر کدر . فقط ، خصوصی بر مزار طاشی کورمك ، مثلاً ؛ حامد کبی بر شاعر ایچین بوس بوتون باشقا بر عامل هیجاندر ؛ بدیع بر مرثیۀ منظومه یه نفح روح ایده ن انفعالات علویه و تأثرات صمیمیه نك وسیله الهاماتی اولابیلیر . آز چوق تربیه لی و تفکره

مستعد اولمق شرطیله کیمسه ادعا ایده مزکه «سیس» لی بر منظره ، برتوفیق
فکرتک روحنده ایقاع ایتدیکی انفعالات نزیهه نی بردالیان بکجیسنک دماغنده ده
حاصل ایده بیلسین . فقط بویله جزئی بر وسیله ایله شاعرك روحنده پیدا
اولان او هیجان افکار وتلاطم حسیات ذاتاً او مزار طاشنده یاخود سیس ده
موجود ایدی ده دوغرودن دوغروییه تماس ایله شاعره انتقال ایتدی دییه
بیلیرمی یز؟ .. ظن ایتهم که بو ادعایه جسارت ایده بیله جک بر فیلسوف بولونا .
بیلسین . بویله بر ادعایه جسارت ایدن بولونورسه ، اوکا صوراً بیلیرزکه
نیچین سیسلی بر منظره کندیسنه عینی افکار وحسیاتی هیچ بر زمان الهام
ایتهمش . اوله دینیله مزسه ، اعتقاد ، افکار ، اخلاق ، و صنایع عالمنه متعلق
اولان بالمله الهامات بزه — طاقیله ، اولدینی کیی ، — عالم خارجیدن انتقال
ایدیور ؛ دیمک دوغرو اولورمی ؟ .. ینه ظن ایتهم . اولمادینی تقدیرده
اوله الهاماتک محصولی اولان آثار علوییه نی اولدوغی کیی ودوغرودن دوغروییه
طبیعت جامده دن تلق ایدیورز دیمک ده دوغرو اولاماز . جمعیات بشریه نی
تأملندن صارصوب چالقالایان بر چوق سیاسی وقوعات واختلالاتک سائقه لری
واسباب موجبیه سی تتبع اولونورسه ، صراحةً تحقق ایده رکه ارادات بشریه نی
بر نقطه ده تکشف ایدن ، معین بر امله باغلایان بر چوق حسیاتک حاصل
ایتدیکی معنوی جریانلردر ؛ وبواسباب معنویه تک دوغرودن دوغروییه هوا ایله
داغ ایله طاشاه یعنی کائنات جامده ایله هیچ بر علاقه سی هیچ بر مناسبتی یوقدر .
حالبوکه اهمیت ذاتیه لری اعتباریله بو تبدلاتی موجب اولان شروط اجتماعیه
وسائقات معنویه شرائط اقلیمییه تک تبدلندن وکوندوز ایله کیجه نک تعاقبندن ،
یاخود محیط جهادینک حواسمز اوزرینه اجرا ایده بیله جکی تأثیرات مختلفه دن
— بزم ایچین — داها جدی ، داها خطیر بر طاقم عواملدندر . بونلر شویله
دورسون عادی بر طاشک وجدانمزدده ایقاع ایده جکی تأثیرات بیله او طاش ایله
حیاتمیزک علاقه سنه کوره واقع اولویور . یوقاریکی مثالده عرض ایتدیکم کیی ،
بن عادی بر طاشی کورونجه باشقا درلو متحسین اولورم . او طاش بنده بر
خاطره اویاندیرا بیله جک بر شی ایسه داها باشقا دورلو متأثر اولورم . بر

مزارستاندن کچرکن لای علی التعمین کوردیکم مزار طاشارینک بنده حاصل ایده جکی تأثیرات ینه باشقادر. وسو کیلی اولادینی هنوز دفن ایتیش بر آدامک، چوجوغنک مزار طاشنی کورمه سیله حس ایده جکی صدمه انفعال بوس بوتون باشقادر. مع مافیه — هر نه اولورسه اولسون — بنم، اوطاشی آنجاق طاش اولق اوزره کوره جکم ده طوتار. او وقت حسیاتم، اونک صرف اوصاف مادیه سنی ادراکه منحصر قالیر. فقط بوتقدیرده بیله بنم عینی طاشی طاش کوروشم، بر بوجکک ده او طاشی کوروشیله بر میدر؟ بوسفر، هله هیچ ظن ایده مه مه که او یله اولابیلین. بناء علیه اُک بسیط اولان حسیات ابتدائییه حقنده بیله دییه بیلیرم که: عقل، حواسک مدرکات ابتدائییه سنی بوجه مخصوص اوزره تألیف ایده رک اونلره بر صورت افاضه ایدیور، که بو محققدر [۱]. او حالده عالم خارجی دیدیکمز کائنات محسوسه، هرکسک کندی قابلیاتنه کوره — و آنجاق شو آنده — تجلی ایدن خصوصی بر منظره در که مطابق نفس الامر ده کل، بلکه صرف نظری و تصویری بر جهان حوادثدر. هم یالکز انسان ایچین ده کل، هر فرد حساسده بویله اولق لازم کله جکی مبرهن اولدیغی ایچین عقله داها یاقیندر. نفس الامر ده عالم حقیقی نه اولور ایسه اولسون، اونک وارلغندن بزی بالواسطه خبردار ایدن عوامل مؤثره نك ماهیتنی تحقیق ایتدیکمز زمان دائماً بر طاقم قوتلر بولویورز. اونلر دخی — نه اولدیغی آکلایامادیغمز — بر قدرت طبعیه نك کونا کون تجلیاتندن عبارت کورونویور؛ و اغلب احتماله نظراً، او قدرت، اولا جلوه کر اولدیغی شکل و صورت اوزره، ثانیاً تعلق ایتدیکی عضوینه کوره آثار معینه و مخصوصه حصوله کتیره بیلیر. بومسئله ده اُک قطعی اولارق ویره بیله جکمز حکم بودر؛ و بوقادارد. چونکه فناً ثابت اولان حقیقت نسبییه بوندن عبارتدر. ملاحظا. تمزده داها ایلری کیده مز ده کلز؛ کیده رز. لکن، بیان ایده جکمز فکرلر آنجاق عندی بر طاقم فرضیات قیلندن اولابیلیر. فضله بر قیمتی حائز ده کلدر. بر چوق قوای مبهمه نك تجلیکاهی اولان وجدان بشر ایچین ده کل، ارادتدن

[۱] بو کیفیت مهمه یی ایکنجی کتابک «ادراک» بابنده اطرافیه بسط و تتبع ایده جکم.

محروم و بی روح بیلدیکمز مادیات حقننده ده شو عرض ایتدیکمز کیفیت ، محض حقیقتدر . مثلاً : عینی روزگار ، سوقاقدده توز قالدیریر ؛ آغاجلرک یاپراقلرینی خیشیلدا تیر ؛ تاغراف تللرینی ایکلّه تیر ؛ دورغون صولرک سطحنده خارهلر پیدا ایدهر ؛ ده کیرمنده بغدای او کوتور ؛ دکزده قوص قوجه کمی یوروتور ؛ فقط ، رصدخانه لرده کی (Enregistreur) ما کینالره دخی غایت مطرد و معین اشارتلر یازدیریر . او یله که ، روزگار مضمحل اولوب هوایه سکون کلدکدن صوکره ، یعنی او عامل مخصوص نظریمزدن بوس بوتون غائب و بزده تأثیری نابود اولدقن صوکره — حتی سنه لر ، عصرلر کچدیکی حالده بیلله — بزینه او قیوداتی کورونجه — معقول بر صورتده — تفسیر ایده بیلیرز . یعنی او کوردیکمز اشاراته بر — معنا — ویره بیلیرز . مثلاً : ماضی ده فلان تاریخده ، شو سمتدن بر روزگار اشمش و شو قدار مدت دوام ایتمش و شدتی شو سلسله اعوجاجاته تابع اولارق تبدل ایله مش ... فلان ، دیرز .

مدنیتمزک اَلک بویوک عامللرندن اولان یازی ، انسانیتمزک اَلک مهم وسائط وروابطندن اولان لسان بیان دخی بویله مطرد و هم آهنگ برر منظومه اشاراتدن باشقا برشی ده کلدیر . او اشاراته معنا ویره ن بزلرز . یوقسه مثلاً (او کوز) کله سنک کرک املاسی ، کرکسه لفظنک آهنگ و اداسی ، او کوزک کندیسنه هیچ بروجله بکزه مز . یالکیز بو اشارت مخصوصه او معنایی ذهنده احضار ایدهر . ایشته او قدار .

دیمک اولویورکه عواملک درجه ، طرز و نوع تأثیری یالکیز طبایع ذاتیه لرینه تابع ده کل ، تعلق ایتدکلری اشیانک قابلیت خصوصیه لری ایله داها زیاده علاقه دار بر کیفیتدر . اوسبیلهدرکه نتیجه ده حصوله کتیره جکلری آثار دخی بالطبع یکدیگرینه قطعاً بکزه مز . ده مینکی عادی وقابا مثالزده ، توز قاصیرغاسی ؛ یاپراق خیشیرتییسی ؛ تللرک ایکیلتییسی ؛ صولرک سطحنده کی تموجات ؛ کمینک دکزده یوزمه سی ؛ بوغدا یک اون اولماسی ، وقسری اولارق حرکت ایدهن برابره نک کاغداوزرنده بر طاقم اشارات مخصوصه چیزمه سی صورتیه تجلی ایدهن حادثات متنوعه نک طبعاً ، شکلاً یکدیگرینه قطعاً بکزه مز مه سی کی .

کائنات مادیدہ کی اختلاف طبایع و قابلیت سبیلہ، عینی عامل مؤثر یو قدر۔
 متنوع و یکدیگرینہ طبعاً تباین آثار حصولہ بادی اولورسہ، آرتیق دوشونولسون،
 انسان دیدیکمز خارق العادہ ما کینادہ، نامعدود عواملک — کرک آیری آیری،
 کرکسہ مشترکاً — محصلہ تأثیراتی نہ کیبی انفعالات ایقاع ایدہ بیلیر۔
 بو تأثیراتک میقانیزمہ سنی تتبع ایتک پسیقولوجینک ایشی در۔ کیفیت ادراک
 و حصول علمدہ او عواملک رولنی تعین و بنلکمز استشعار امرندہ دخل
 و تأثیرنی آکلامق فلسفہدہ [Epistémologie] نک تعقیب ایتدیکی غایہ مترقبہ در۔

دو قطور

رضا نوفیو

